N°. 264. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f [illegible] *in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.*

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelregten en briefporten.

DONDERDAG 7 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, 6 *November* 1861.

Heden morgen is aangaande den toestand van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Oranje uitgegeven het volgende

BULLETIN:

6 *November* 1861, *des morgens ten 9 ure.*

Zijne Koninklijke Hoogheid heeft eenen rustigen nacht gehad.

De beginnende beterschap, die gisteren vermoed werd, bevestigt zich heden.

Dr. VINKHUYZEN. P. F. EVERARD.

---

29 Sept 1861. n°. 18. WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Beschikkende op het aan Ons ingediend verzoekschrift van *A. Ravesteyn*, directeur eener assurantie-maatschappij, en drie anderen, allen wonende te Amsterdam, daarbij overleggende het ontwerp eener notariele acte van oprigting van de door hen opgerigte naamlooze vennootschap onder de benaming van: *Zeeverzekering-maatschappij de »IJstroom"*, gevestigd te Amsterdam, en daarop Onze bewilliging verzoekende;

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie van den 28sten September 1861, n°. 130, 2de afdeeling;

Gelet op de artt. 36 tot en met 56 van het Wetboek van Koophandel,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Onze bewilliging te verleenen op de bij het verzoekschrift gevoegde acte van oprigting der naamlooze vennootschap, onder de benaming van: *Zeeverzekering-maatschappij de »IJstroom"*, gevestigd te Amsterdam.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van Ons besluit.

'sGravenhage, den 29sten September 1861.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
GODEFROI.

[*De bij dit besluit goedgekeurde acte wordt hierachter medegedeeld.*]

Bij Zijner Majesteits besluit van den 1sten November 1861, n°. 100, is aan den raad van legatie bij Hoogstdeszelfs gezantschap te Parijs, jhr. mr. *O. W. J. Berg van Middelburgh*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van officier der orde van het Legioen van Eer, hem door Zijne Majesteit den Keizer der Franschen geschonken.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 5den November 1861, n°. 57, is benoemd tot regter in de arrondissements-regtbank te Middelburg, jhr. mr. *A. van Reigersberg Versluys*, thans substituut-griffier bij die regtbank.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKS-KWEEKSCHOOL TOT OPLEIDING VAN ONDERWIJZERS

te Haarlem.

Aan de Rijks-kweekschool tot opleiding van onderwijzers te Haarlem, aan welke de lessen weldra een aanvang zullen nemen, kan een zeker aantal jongelieden worden geplaatst, ten einde aldaar op kosten van het Rijk hunne opleiding tot hulponderwijzer te ontvangen.

De leermiddelen worden kosteloos aan de kweekelingen verstrekt; zoodra het op te rigten gebouw gereed zal zijn, genieten zij daarin vrijen kost, inwoning en bewassching. In afwachting daarvan zal hun eene rijks-toelage van f 280 's jaars worden toegekend, ten einde zich, onder goedkeuring van den directeur der kweekschool, kost, inwoning en bewassching binnen de gemeente Haarlem te verschaffen.

Om tot het examen ter opneming op de kweekschool te worden toegelaten, moeten worden overgelegd:

1°. eene geboorte-acte, waaruit blijkt dat de jongeling op den 1sten December 1861 zijn 15de jaar zal zijn ingetreden;

2°. eene verklaring van een geneesheer, waaruit blijkt dat de jongeling eene goede gezondheid geniet en geene misvormende of andere ligchaamsgebreken heeft, welke hem tot het onderwijzersvak minder geschikt maken;

3°. een getuigschrift van goed gedrag, afgegeven door het dagelijksch bestuur zijner inwoning, en, in geval hij reeds in eene school is werkzaam geweest, een getuigschrift van den districtsschoolopziener of van den hoofdonderwijzer dier school.

Deze stukken moeten, uiterlijk op den 20sten November 1861, franco worden toegezonden aan den heer dr. A. L. Gastman, directeur der Rijks-kweekschool voor onderwijzers te Haarlem. Aan hen, die zich zullen hebben aangemeld, zal later worden bekend gemaakt, wanneer het te Haarlem te houden vergelijkend examen zal worden afgenomen.

Uit dat examen zal moeten blijken dat de jongelieden:

1°. naauwkeurig en vlug proza en poësy kunnen lezen;

2°. regelmatig kunnen schrijven, zoowel groot als klein schrift;

3°. bekend zijn met de hoofdregels der rekenkunde voor geheele en gebroken getallen, met de voornaamste eigenschappen der getallen, met den regel van drieën en met het Nederlandsch stelsel van maten en gewigten, en vooral in het praktische der rekenkunde eenige vlugheid bezitten;

4°. bekend zijn met de eerste gronden der Nederlandsche taalkunde, voornamelijk met de kennis der rededeelen en hunne verandering, alsmede met de redekundige ontleding;

5°. eenige denkbeelden hebben van aardrijkskunde en geschiedenis, voornamelijk van het vaderland.

Mogten onder hen, die zich zullen aanmelden, zijn, wier kundigheden de hiervóór als minimum gestelde aanmerkelijk overschrijden, dan zullen zij voor een hooger studiejaar kunnen worden aangenomen.

De gelegenheid tot plaatsing staat open voor jongelieden uit het geheele Rijk; aan hen wier ouders of voogden in de gemeente Haarlem wonen zal echter geene rijks-toelage voor kost en inwoning worden verstrekt, zoolang de gebouwen der kweekschool nog geene gelegenheid tot huisvesting aanbieden.

'sGravenhage, den 5den November 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Terwijl de officiele Fransche *Moniteur* enkel berigt dat Frankrijk, Engeland en Spanje bij een jl. Donderdag te Londen onderteekend verdrag overeen gekomen zijn om gezamenlijk met wapengeweld van Mexico herstel hunner grieven te verwerven, deelt een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Parijs eenige bijzonderheden betrekkelijk die overeenkomst mede. Naar luid daarvan zou Engeland zich verbonden hebben om 800 man landingstroepen, Frankrijk om 1500 man met eenige artillerie, en Spanje om 5000 man landingstroepen voor de gezamenlijke expeditie te leveren.

Volgens het *Journal des Débats* hebben de drie mogendheden zich verbonden om geen punt van het Mexicaansche grondgebied op den duur bezet te houden, om geen uitsluitend voordeel van Mexico te verwerven, om aan dat land de keuze van zijnen regeringsvorm geheel vrij te laten en om, indien de monarchale regeringsvorm er verkozen wordt, voor geenen candidaat tot den kroon in het bijzonder werkzaam te zijn.

— De jongste berigten uit Parijs melden, dat het detachement Fransche troepen, hetwelk het Dappen-dal was binnen gedrongen, hetzelve nog niet verlaten had, en dat het Zwitsersche gouvernement daartegen bij al de mogendheden, welke het Weener verdrag hebben onderteekend, nadrukkelijk heeft geprotesteerd.

ITALIE.

Volgens de berigten uit Turyn van den 2den dezer schijnt er eenige grond voor het gerucht van de aanstaande aftreding van den heer Ricasoli te zijn. De Turynsche berigtgever van de *Indépendance Belge*, een voorstander van Italie's eenheid, zegt: »Sedert eenige dagen verkeert men hier in onzekerheid omtrent den loop, dien de openbare aangelegenheden zullen nemen; en deze onzekerheid zal denkelijk aanhouden tot de terugkomst van den heer Rattazzi, welke niet vóór den 11den dezer Parijs zal verlaten. Zoo lang de heer Rattazzi afwezig is, zal er geene beslissing worden genomen.

»Intusschen wordt mij verzekerd, dat de heer Ricasoli over vermoeidheid klaagt; hij moet aan eenige vrienden te kennen hebben gegeven, dat hij zich van den zwaren last des bestuurs wenschte te ontslaan, zelfs nog vóór de opening van de zitting der wetgevende kamers, en dat hij daaraan ernstig dacht. » »Ik heb naar een edel en groot politiek doel gestreefd — zeide hij —; heb ik hetzelve niet bereikt, de natie weet, dat dit niet aan mij te wijten is; doch hiervan zal zij eerst door mijne aftreding ten volle overtuigd worden. Indien ik aan het bewind bleef, zou ik het verwijt van eerzucht en onbekwaamheid moeten hooren. Doch indien ik onverwijld weder ambteloos burger word, behoud ik de volksgunst; en hierdoor zal ik mijnen opvolgers, die ik met alle magt ondersteunen zal, van dienst kunnen zijn." "

»In dien geest en nagenoeg in die bewoordingen heeft de heer Ricasoli zich, twee of drie dagen geleden, tot eenige vrienden uitgelaten; tevens

gaf hij het voornemen te kennen om de diplomatieke briefwisseling betreffende het Romeinsche vraagstuk onverwijld openbaar te maken.

» Er is echter nog niet bepaald, of deze briefwisseling dadelijk, dan wel na de opening der parlementszitting openbaar gemaakt zal worden. Indien het eerste plaats had, zou het een nagenoeg stellig blijk zijn van eene ministeriele krisis, welke nog vóór de zamenkomst des parlements zou uitbarsten.

» De diplomatieke briefwisseling over de zaak van Rome zal som zoo te zeggen, de zwanenzang van den heer Ricasoli zijn. Zij zal doen uitkomen, hoe krachtig hij heeft gestreefd om een vraagstuk, hetwelk in de schatting der Italianen bovenaan stond, tot oplossing te brengen. Zoo zal zijne verantwoordelijkheid geheel gedekt zijn, en zal hij kunnen aftreden zonder dat zijn naam daardoor lijdt."

— De *Opinione*, het orgaan van het Turynsche kabinet, verklaart zich in haar nommer van den 3den dezer op nieuw tegen den door Kossuth aan de Italianen gegeven raad om onverwijld, in overleg met Hongarye, Oostenrijk aan te vallen, Venetie te vermeesteren en intusschen het Romeinsche vraagstuk te laten rusten. Het blad zegt, dat de magazijnen van Italie het noodige bevatten om een leger van vijf maal honderd duizend man uit te rusten en te onderhouden, maar dat de ligting van recruten in de nieuwe gewesten des rijks, ondanks aangewende dwangmiddelen, niet de gewenschte uitkomst oplevert, daar de dienstpligtigen, door de te Rome gevestigde reactionairen opgeruid, zich aan de dienst onttrekken en weigeren op te komen. » En in dezen moeijelijken staat van zaken — vervolgt de *Opinione* — wil men ons gouvernement dwingen om de Oostenrijkers aan te vallen, ofschoon het niet gereed daarvoor is en hoewel de inwendige gesteldheid van ons land ons niet die zekerheid voor de overwinning oplevert, zonder welke het niet alleen dwaas, maar snood zou zijn eenen aanval te ondernemen.

» Die staatkunde wordt ons door Frankrijk, even zeer als door onze andere bondgenooten, ontraden, dewijl het inziet dat Venetie door de krachtsinspanning van Italie alleen moet worden bevrijd, zonder eene nieuwe tusschenkomst, welke eenen Europeschen oorlog zou kunnen doen ontbranden en ons de toegenegenheid van Europa zou doen verliezen.

» Ook voor Hongarye's belang is die staatkunde onraadzaam; immers zou een opstand in Hongarye in de tegenwoordige tijdsomstandigheden voor Oostenrijk wezenlijk schadelijk zijn, terwijl aanhoudend maar geduldig en lijdelijk verzet der Hongaren Oostenrijk meer en meer verzwakken en eindelijk geheel uitputten zal.

» Blijven wij dan getrouw aan ons aanvankelijk gevormd plan om ons eerst in het bezit van Rome te stellen, en, daardoor gesterkt, Venetie te vermeesteren. Dat is het eenige verstandige en uitvoerlijke plan. Onze regering weet, dat hetzelve niet zou kunnen worden gewijzigd zonder te leiden tot eene kabinetsverandering en tot eene krisis, waardoor Europa zekerlijk niet zou worden gesterkt in zijn vertrouwen op de vastheid van het Italiaansche gouvernement en op deszelfs vermogen om den aandrang der revolutionairen te wederstaan en om de onreine hartstogten in toom te houden."

Tevens erkent de *Opinione*, dat het Romeinsche vraagstuk in overleg met Frankrijk moet worden opgelost, en dat er tegen deszelfs gewenschte oplossing bezwaren bestaan, tegen welke thans met geweld niets te doen is. Maar het blad voegt daarbij, dat de zaak van Rome een vraagstuk van zedelijken en niet van militairen aard is, hetwelk door overreding en voorlichting tot oplossing moet worden gebragt en niet voor verschuiving vatbaar is.

RUSLAND.

Den 29sten October jl. is in een van de dagbladen van het Russische gouvernement een verslag van de te St. Petersburg onder de studenten voorgevallen onlusten geplaatst. Het stemt met de reeds medegedeelde bijzonderheden vrij wel overeen, en erkent dat de nieuwe verordeningen, waartegen de studenten in verzet kwamen, ten doel hadden hen onder scherper toezigt te brengen. Het besluit aldus:

» Al deze voorvallen bewijzen, dat de gewezen studenten der hoogeschool van St. Petersburg de aan de jeugd eigene mate van overdrijving verre overschreden hebben, en dat zij, door hardnekkige weigering van de verschuldigde gehoorzaamheid aan de regtmatige overheid, deze in de noodzakelijkheid hebben gebragt om strenge maatregelen tegen hen te nemen.

» Desniettemin mag men hopen, dat zij zelven hunne afdwaling zullen inzien, en dat hunne ouders, alsmede alle weldenkende en op verlichting prijs stellende lieden zullen medewerken om hen door hunnen invloed en raad weder op den weg der orde en der wettigheid te brengen."

Volgens schrijven uit St. Petersburg van 31 October waren alle Poolsche studenten van de hoogeschool dier stad door de regering onder geleide van gendarmes op eene stoomboot naar Riga gezonden om van daar naar hun land terug te keeren, en waren ook de in het binnenland van Rusland te huis behoorende studenten onder goed escorte naar hunne woonsteden terug gezonden, zoodat nagenoeg twee derde gedeelten van het aantal studenten verwijderd waren. De hoogleeraren hadden bij hunne voorlezingen nagenoeg geene toehoorders.

Keizer Alexander was den 31sten van zijne reis naar het zuiden des rijks te St. Petersburg teruggekomen. Dit had, zoo veel uit de ontvangen berigten blijkt, geene verandering in den staat der zaken daar ter stede gebragt.

NOORD-AMERIKA.

Een bij den officielen Franschen *Moniteur* ontvangen schrijven uit New York van 22 October geeft de volgende schets van den staat der zaken in de Vereenigde Staten.

» De geconfoedereerden schijnen, in weerwil der gevaren waarmede zij worden bedreigd, den moed niet te verliezen. Men moet de bekwaamheid erkennen, waarmede de leiders van de partij der afscheiding niet alleen eene regering hebben weten te vestigen, maar ze ook, onder duizend moeijelijkheden, tot nog toe hebben weten staande te houden. Thans, nu de ontberingen toenemen, de hulpbronnen minder ruim beginnen te vloeijen en de hoop, welke de Zuidelijken op het groote leger in Virginia vestigden, vrij wat verminderd is, wordt het vooruitzigt donker; maar de President Davis heeft het vaste voornemen om aan den storm het hoofd te bieden. Hij heeft dezer dagen twee gelastigden, de heeren Slidell en Mason, met eene gewigtige zending naar Europa gezonden. Omtrent het eigenlijke doel dezer zending zijn vele verschillende geruchten in omloop. De reis dier diplomaten is met een goed geslaagd waagstuk begonnen; want het is hun gelukt, op eene snelvarende stoomboot, de *Nashville*, de haven van Charleston te verlaten en tusschen de eedgenootschappelijke kruisers door, in volle zee te komen.

» In afwachting van de komst der groote maritime expeditie, waarmede de Zuidelijken weten dat zij worden bedreigd, hebben zij aan den mond van den Mississippi een belangrijk voordeel behaald. Eene te New Orleans vertrokken flottille heeft vier vaartuigen van het Noorden, welke den ingang van het vaarwater geblokkeerd hielden, aangevallen; een daarvan in den grond geboord en de andere op het strand gejaagd. Dit wapenfeit is hoofdzakelijk verrigt door eene geblindeerde kanonneerboot.

» Eene groote overwinning in Virginia zou thans voor de zaak der Confoederatie noodig zijn, want het Zuidelijke leger, hetwelk sedert den slag bij Bulls Run werkeloos is geweest, bevindt zich niet in zeer goeden staat. Er zijn niet weinig misnoegden; en vele regementen verlangen dringend naar hunne woonsteden terug gezonden te worden, om hunne eigene staten tegen de maritime expeditien der Noordelijken te verdedigen. Het gevaarlijke van den staat van zaken kan aan den heer Davis niet ontgaan; hij begrijpt zeer goed, dat het onmogelijk is de zaken nog langer in den tegenwoordigen toestand te houden; en tevens weet hij, dat eene nederlaag genoeg zou zijn om de sterkte zijner krijgsmagt te breken en Virginia weder in het bezit der Unie te brengen. Of hij die ramp zal kunnen vermijden, moet de tijd leeren.

» In het leger der Unie, van den opperbevelhebber af tot den geringsten soldaat toe, heerscht thans moed en vertrouwen en de overtuiging dat het uur van den strijd op handen is. Op welk punt de strijd zal worden geleverd, is nog onbekend. De Zuidelijken hebben wederom eene achterwaartsche beweging gemaakt, welke schijnt aan te duiden dat zij eene nieuwe keuze van een slagveld hebben gedaan. Den 16den October hebben zij Vienna en Leesburg ontruimd; en de positien van hun leger strekken zich nu van Manassas Gap tot Acquia Creek uit. Daar het gouvernement der Unie voornemens is zich meester te maken van de positien, welke de Zuidelijken langs den Potomac bezet houden en waardoor zij in staat zijn om die rivier voor de scheepvaart te sluiten, lijdt het geenen twijfel, dat een algemeen treffen op handen is."

NASCHRIFT.

LONDEN, 6 November. Er zijn berigten uit New York tot den 26sten October ontvangen. Den 21sten dier maand had bij Leesburg (ten Noord-Westen van Washington) een gevecht plaats gehad tusschen eene kolonne bondstroepen onder den generaal Stone en de geconfoedereerden onder den generaal Evans. De bondstroepen waren daarin genoodzaakt geworden om met een verlies van 600 man, waaronder een generaal, achter den Potomac terug te trekken.

De reeds meermalen vermelde expeditie van 80 vaartuigen met 30,000 man landingstroepen zou den 27sten October vertrekken. Hare bestemming was steeds een geheim.

LONDEN, 6 November. Volgens berigten uit Bern van gisteren hebben de eedgenootschappelijke commissarissen, die uit het Dappendal teruggekeerd zijn, de bevestiging medegebragt van het berigt, dat het Zwitsersche grondgebied aldaar door Fransche troepen geschonden is.

PARIJS, 5 November, De *Temps* berigt dat bij den heer Thouvenel eene nota van den Zwitserschen Bondsraad betrekkelijk de schending van grondgebied in het Dappendal ontvangen is, en meent er te kunnen bijvoegen, dat deze zaak op verre na zoo ernstig niet is als het in den beginne scheen, vermits er geene quaestie zou zijn van eene bezetting van grondgebied, maar alleen van eene verschijning van Fransche patrouilles.

PARIJS, 6 November. De *Moniteur* van heden zegt: » De vreemde dagbladen behelzen allerlei redeneringen over de verschijning van eenige Fransche gendarmes en soldaten in het dorp Cressonières in de vallei van Dappes. Het is daarom van belang de zaak in het ware licht te stellen. Wij zijn nog niet volkomen omtrent alle bijzonderheden van het gebeurde onderrigt; maar wij kunnen de verzekering geven, dat het gouvernement des Keizers nooit de bedoeling gehad heeft om de sedert 1815 tusschen Frankrijk en Zwitserland aanhangige grondgebiedsquaestie door middel van geweld of van eene militaire bezetting uit te maken. Dat grondgebied in geschil was in zekeren zin neutraal verklaard. De overheid van Waadt heeft onlangs op die neutraliteit inbreuk gemaakt, door op dat gebied eenen persoon in hechtenis te doen nemen. Het gouvernement des Keizers heeft tegen alle verandering van den status quo geprotesteerd, met bijvoeging dat, wanneer er weder Waadlandsche gendarmes verschenen, wij genoodzaakt zouden zijn ons daartegen te verzetten. De regtbank van Nyons (in Waadland) eenen op het grondgebied in geschil wonenden Franschen onderdaan veroordeeld hebbende, heeft men eenvoudig de inhechtenisneming van denzelve willen beletten. De zaak is dus geenszins van dat belang, hetwelk men daaraan heeft willen toeschrijven. Wij twijfelen niet of rondborstige explicatien met den Bondsraad zullen haar tot hare ware beduidenis terugbrengen en welligt het tot stand brengen bevorderen van eene schikking, strekkende om een einde te maken aan botsingen, die noodzakelijk uit eenen slecht geregelden staat van zaken moesten voortspruiten."

BERLIJN, 6 November. De *National-Zeitung* wil weten dat het uitzigt op een gunstigen afloop der onderhandelingen over een handelsverdrag met Frankrijk zoo zeer verminderd is, dat de Fransche gevolmagtigde nog in den loop dezer week naar Parijs zou terugkeeren. De door Pruissen voorgestelde nieuwe grondslagen zouden door Frankrijk niet aannemelijk zijn geacht.

WEENEN, 5 November. De *Wiener Zeitung* zegt in haar avondblad gemagtigd te zijn om het uit Breslau verspreide gerucht van eene op handen zijnde zamenkomst van den Keizer met den Koning van Pruissen voor ongegrond te verklaren.

ST. PETERSBURG, 5 November. De Keizer heeft bij besluit van den 3den dezer den generaal Lambert een buitenlandsch verlof tot herstel van gezondheid verleend, en te zijner tijdelijke vervanging als stadhouder van Polen den generaal Luders benoemd.

RAGUSA, 5 November. Zubce is door 500 Montenegrijnen met kanonnen bezet. De voorposten, die naar den kant van Trebinje ge-

zijn en uit opstandelingen bestaan, worden uit Cettinje van krijgsbehoeften voorzien. Omer Pascha bevindt zich in Mostar.

KONSTANTINOPEL, 5 November. De nieuwe instructien voor de leden der conferentie ter behandeling der aangelegenheid van de Donau-Vorstendommen zijn alhier aangekomen.

MARSEILLE, 6 November. De alhier ontvangen berigten uit Konstantinopel van 28 October gewagen van een geheim verdrag, hetwelk tusschen de Porte en Oostenrijk zou gesloten zijn met het oog op mogelijke gebeurlijkheden in Montenegro en Servie, wat aangaat Turkije, en in Dalmatie, wat Oostenrijk betreft. Volgens sommigen zou daarbij omtrent eene tusschenkomst overeengekomen, volgens anderen een offensief en defensief verbond gesloten zijn.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 6den November* 1861.

Het bijvoegsel tot deze courant behelst een verslag van het door de tweede Kamer der Staten-Generaal in hare zitting van heden verhandelde.

Volgens opgaven van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren 's Rijks accijnsen over de maand October jl. ontvangen aan suikeraccijns een bedrag van *vijftien duizend vier honderd negen en zeventig gulden twee en zeventig cents* (f 15,479.72).

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen	In 24 uren: gevallen
BOVEN-RHIJN	*Keulen*,	+ 37.06	+ 1.21	8 ure	"	0.03
WAAL	*Nijmegen*,	+ 7.43	+ 1.21	8 "	"	"
NEDER-RHIJN	*Arnhem*,	+ 7.60	+ 0.69	8 "	0.01	"
GELDERSCHE IJSSEL	*Westervoort*,	+ 8.10	+ 0.73	8 "	"	"
BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	+ 42.55	+ 0.35	8 "	"	0.03
	Maastricht, (hoofdsluis)	+ 41.80	"	8 "	"	0.04
	Grave,	+ 5.22	+ 0.37	8 "	0.05	"
NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 1.19	"	3 u. 45 m.	"	0.76
	Brielle L. W.	— 0.37	"	12 u. 0 m.	"	0.62

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de volgende bekendmaking van het bestuur der *Ionische Eilanden*, als:

Op *de Moelje van Lixuri in de Golf van Argostoli, eiland Cephalonie*. Met den 1sten Augustus jongstleden wordt een licht ontstoken in de lantaarn op de *Moelje van Lixuri*.

Het licht is *stilstaand, rood* en omtrent 17 voeten hoog boven de oppervlakte der zee.

De Moelje strekt zich 276 ellen (*yards*) O. t. N. van het licht uit. De schepen, den wil hebbende te *Lixuri* te ankeren, moeten *te* ... der Moelje passeren.

'sGravenhage, den 20sten September 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

Garnizoens-bakkerij te 's Gravenhage.

Op Donderdag, den 21sten November 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, ten Burele van den ondergeteekende (Westeinde n°. 51) worden Aanbesteed de levering van:

Last Jarige Roode Tarwe,	wegende	77	Ned. pond	per	Mud,
dito	dito Zeeuwsche Tarwe,	»	74	»	»	»
dito	dito Inlandsche of Pruisische Rogge,	»	72	»	»	»

De Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen ter lezing in genoemd Bureau van des morgens 10 tot 12 ure.

Het Omslag van het Inschrijvingsbiljet en de in te zenden Monsters moeten van hetzelfde Merk voorzien zijn.

'sGravenhage, den 5den November 1861.

De Militaire Intendant,
F. C. R. BOERS.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad den 27sten September 1861, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 17 October 1861, n°. 69, geregistreerd te 's Gravenhage den 1sten November 1861, zijn aan *Willem de Niet*, wonende te Scheveningen, verleend de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

C. J. FRANÇOIS,
Procureur bij den Hoogen Raad.

In den jare achttien honderd een en zestig, den tweeden van de maand November, ten verzoeke van *Jacob Cornelisz*, zich ook noemende en schrijvende *Jacob Cornelis Stada*, Landman, wonende te Terschelling, die ten deze domicilium ten Kantore van zijn na te noemen Procureur, uit krachte van het Vonnis, op den drie en twintigsten October 1800 een en zestig door de Arrondissements-regtbank te Hoorn bij verstek gewezen, behoorlijk geregistreerd;

Heb ik *Petrus Bernardus Kriebel*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Hoorn, wonende aldaar in de Ramen, wijk 5, n°. 328, behoorlijk voor het loopende dienstjaar volgens de Wet gepatenteerd, blijkens acte van patent, door de Regering der stad Hoorn aan mij op den vijf en twintigsten September jl. onder n°. 609 afgegeven,

de *derde* openbare Dagvaarding gedaan:

aan *Pieter Cornelisz*, zich ook genoemd en geschreven hebbende *Pieter Cornelis Stada*, laatst woonachtig te Terschelling, op den vijftienden April 1800 elf als conscrit van de ligting van 1700 acht en tachtig naar Frankrijk uitgetrokken en het Fransche leger gevolgd, zonder dat men weet bij welk corps hij is ingelijfd, zich in 1800 twaalf bevonden hebbende te Berlijn; terwijl verder niets meer van hem is gehoord, zoodat hij waarschijnlijk kort daarna in het Fransche leger is omgekomen, en er alle grond bestaat voor het wettelijk vermoeden dat hij in het jaar 1800 twaalf is overleden; — ten einde:

aangezien de Requirant is belanghebbende bij het overlijden van gezegden *Pieter Cornelisz*, zich ook genoemd en geschreven hebbende *Pieter Cornelis Stada*, des Requirants Broeder, en hij alzoo procedeert, ten einde de Verklaring te provoceren dat er Regtsvermoeden van zijn Overlijden bestaat;

aangezien aan den Requirant, bij Vonnis, op zijn verzoekschrift op den zes en twintigsten December 1800 zestig door meergemelde Regtbank gewezen, behoorlijk geregistreerd, verlof is gegeven om den afwezigen Gedaagde bij openbare Dagvaarding te doen oproepen, hetgeen is geschied bij Exploit van mij Deurwaarder van den zes en twintigsten Februarij 1800 een en zestig, behoorlijk geregistreerd;

aangezien ten dage dienende, den twaalfden Julij 1800 een en zestig, de Gedaagde noch iemand van zijnentwege verschenen zijnde, op den negentienden dier maand aan den Requirant door meergemelde Regtbank is verleend Vonnis bij verstek, behoorlijk geregistreerd, met verlof tot het doen der tweede openbare Dagvaarding, die is geschied bij Exploit van mij Deurwaarder van den derden Julij 1800 een en zestig, almede behoorlijk geregistreerd;

aangezien ten dage dienende, den zestienden October 1800 een en zestig, weder noch de gedaagde, noch iemand van zijnentwege verschenen zijnde, ten gevolge daarvan door dikwijls gemelde Regtbank aan den Requirant bij verstek is verleend het in den hoofde dezes aangehaalde vonnis, met verlof tot het doen der onderwerpelijke derde openbare Dagvaarding,

Om te verschijnen op Woensdag den negentienden Februarij 1800 twee en zestig, des voormiddags ten elf ure, voor de Arrondissements-regtbank te Hoorn, ter plaatse harer gewone teregtzitting, op het Huis van Justitie aan den Rooden Steen aldaar.

Zullende, ingeval weder noch de Gedaagde, noch iemand van zijnentwege op deze Dagvaarding mogt verschijnen, alsdan door den Requirant op bovengemelde gronden worden gedaan de navolgende Eisch:

„ Dat bij Vonnisse van dezelve Regtbank zal worden verklaard, dat er Regtsvermoeden van overlijden van den Gedaagde bestaat sedert ultimo December 1800 twaalf, met veroordeeling van den gedaagde in de kosten."

Met verklaring dat de Heer *Antonius Joseph Faber*, Procureur bij voormelde Regtbank, wonende aan het Groote Oost te Hoorn, als zoodanig voor den Requirant in dezen blijft occuperen.

En heb ik Deurwaarder deze openbare Dagvaarding doende:

1°. een afschrift van dezelve aangeplakt aan de voorname Deur van voormeld Huis van Justitie;

2°. een afschrift van dezelve overhandigd aan den Edel Achtbaren Heer Mr. *Willem Terpstra*, Officier van Justitie bij meergemelde Regtbank, die het origineel dezes voor *gezien* heeft geteekend; Exploit doende aan Zijn Edel Achtbares Parquet op gemeld Huis van Justitie, sprekende met Zijn Edel Achtbare in persoon;

3°. mij begeven naar Terschelling, ten einde aldaar een gelijk afschrift aan het Gemeentehuis te plakken, alwaar ik, den tweeden November 800 een en zestig aangekomen zijnde, die aanplakking heb bewerkstelligd.

Zullende eindelijk een afschrift dezer worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*, daartoe aangewezen bij het verlof tot het doen der eerste openbare Dagvaarding bij het boven aangehaalde Vonnis van den zes en twintigsten December 1800 zestig.

De kosten zijn buiten de zegels en registratie en schipvracht f 35.95.

P. J. KRIEBEL, *Deurwaarder.*

Proces-verbaal . .	f 2.75	Gezien bij mij Officier van Justitie te Hoorn op den 2den November 1861. (Get.) *Terpstra.*
Schrijfloon . . .	2.00	
Afstand	30.00	
2 Aanplakkings ;	0.60	Geregistreerd te Hoorn den vierden November 1800 een en zestig, deel 19, folio 156 verso, vak 1; twee bladen, geen renvooi. Ontvangen voor regt f 0.80, voor 38 opcenten f 0.30[5], te zamen een gulden tien en halve cent. De Ontvanger, (get.) *Ad. Koltrop.*
Visa	0.30	
Courant	0.30	
	f 35.95	

Voor afschrift,
A. J. FABER, *Procureur.*

*** Bij Vonnissen der Arrondissements-regtbank te Nijmegen, van den 5den November 1861, zijn *Willem Toonen Dekkers*, wonende te Wychen, en *Gerarda Hendriks te Gent*, beiden verpleegd wordende in het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te Zutphen, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele, met al de gevolgen daaraan bij de wet verbonden.

Geschiedende deze aankondiging ingevolge Art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.

De Officier van Justitie,
[Kosteloos.] G. E. VAN TRICHT.

*** Bij Acte, op den 14den October 1861 ten overstaan van den Notaris *Anthony Wijnstroom* en getuigen te Leiden gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Heeren *Jan Carel Pieter Steenhauer*, Koopman, en *Pieter Hendrik Steenhauer*, Koopman en Commissionair, beiden wonende te Leyden, voor eenen onbepaalden tijd aangegaan eene Vennootschap tot het uitoefenen van den handel in Boter en Kaas, onder de Firma van de Weduwe *J. Steenhauer*, welke aanvang heeft genomen den 1sten November laatstleden; zullende ieder der Vennooten de handteekening der Firma mogen bezigen tot alle handelingen de Vennootschap betreffende, en die handteekening nimmer mogen worden gebruikt tot het opnemen van gelden, waarvoor ieder der Vennooten in zijn privé aansprakelijk zal zijn.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

Op den zestienden October achttien honderd een en zestig compareerden voor mr. Pieter Lijndrafer, junior, notaris te Amsterdam, in tegenwoordigheid van de twee hier na te noemen aan mij notaris bekende getuigen, de heeren:

Albertus Ravesteyn, directeur eener assurantie-compagnie, wonende binnen deze stad op de Heerengracht bij de Leidsche gracht, buurt J J, numero 396;

Jacob Theodoor van Bosse, directeur eener assurantie-compagnie, wonende binnen deze stad op de Heerengracht bij de Wolvenstraat, buurt K K, numero 193;

Willem Leonard Ravesteyn, commissionair, wonende binnen deze stad op de Heerengracht bij de Leidsche gracht, buurt J J, numero 396;

Hugo Martin Gildemeester, commissionair, wonende binnen deze stad op de Keizersgracht bij de Vijzelstraat, buurt B B, numero 7;

Zijnde al de comparanten mij notaris bekend.

Te kennen gevende, dat zij comparanten zijn overeengekomen, om na verkregen gunstige bewilliging van Zijne Majesteit den Koning, op te rigten eene naamlooze verzekering-vennootschap, en zulks op de navolgende voorwaarden.

Artikel een. Deze vennootschap stelt zich voor de verzekering van alle gevaren te water en te land, op den voet en de wijze, zoo als hierna bij artikel negen zal worden bepaald.

Artikel twee. Deze vennootschap zal den naam dragen van *Zee-verzekering-maatschappij „de IJstroom"*, en te Amsterdam gevestigd zijn.

Artikel drie. Deze vennootschap zal een aanvang nemen nadat de Koninklijke bewilliging op het ontwerp dezer acte verkregen en de acte van oprigting gepasseerd is, te rekenen van den dag waarop het bedrag der deelneming door de vennooten zal zijn gestort, in voege als in artikel vijf bepaald, om, behoudens het geval, hierna bij artikel twee en twintig op te geven, te worden voortgezet tot en mitsdien te eindigen op den laatsten December des jaars achttien honderd een en tachtig.

Artikel vier. Het fonds van deze vennootschap wordt bepaald op honderd duizend gulden Nederlandsch geld, verdeeld in twintig aandeelen op naam, ieder van vijf duizend gulden, waartoe elk der comparanten zullen bijdragen en alzoo in deze vennootschap deelen voor vijf aandeelen.

Elk der vennooten zal voor zijn aandeel in deze vennootschap in de boeken van dezelve worden ingeschreven en daarvan een bewijs erlangen, door den commissaris en de bestuurders onderteekend, welke bewijzen respectivelijk zullen genommerd zijn van nommer een tot en met nommer twintig. Telken reize wanneer een of meer aandeelen van eigenaar veranderen, zal daarvan overschrijving in de boeken geschieden door eene verklaring van den vennoot en den verkrijger door of van wege beiden geteekend, zullende in alle gevallen de bevoegdheid tot overdragt en overschrijving ten genoegen van de directie moeten worden bewezen. Geen splitsing van aandeelen zal in eenig geval geoorloofd zijn.

Artikel vijf. Zoodra de acte van oprigting dezer vennootschap zal zijn gepasseerd op de wijze bij artikel drie opgegeven, zal tot daarstelling van het fonds dezer vennootschap bij deelhebbers over het bedrag hunner deelneming worden gedisponeerd tegen quitantie, door commissaris en directeuren geteekend, welke quitantien daarna tegen de bewijzen van aandeel, bij artikel vier omschreven, zullen worden ingetrokken. Wordende hierbij wel uitdrukkelijk bepaald, dat deelhebbers in deze vennootschap in geen geval hoe ook genaamd geoordeeld zullen kunnen worden, tot iets meerder gehouden te zijn dan tot de storting van vijf duizend gulden voor ieder aandeel, en met de volle afbetaling dier som van alle verdere verpligting zullen zijn en blijven ontheven, te welken einde de contractanten zoo voor zich als voor hunne erven en regtverkrijgenden in der tijd zich wel uitdrukkelijk voorbehouden, de toepassing van artikel veertig van het Wetboek van Koophandel, als de grond waarop en de voorwaarden onder welke elk hunner tot deze vennootschap is toegetreden.

Artikel zes. Tot commissaris dezer vennootschap wordt mits deze uitgenoodigd en aangesteld de heer Willem Leonard Ravesteyn, en tot directeuren worden bij deze benoemd de heeren Jacob Theodoor van Bosse en Hugo Martin Gildemeester.

Artikel zeven. In geval van overlijden of bedanken van den commissaris of een der directeuren formeren de overblijvenden of aanwezigen hunner eene nominatie van twee personen, en wordt uit dezen, in eene daartoe belegde vergadering, bij meerderheid van stemmen van de tegenwoordige of behoorlijk vertegenwoordigde leden dezer vennootschap, de opengevallen plaats van commissaris of directeur vervuld.

Artikel acht. Geen commissaris of directeur zal den hem opgedragen post kunnen aanvaarden, vóór dat hij ten minste voor een ten zijnen name staand of overgeschreven aandeel vennoot in deze vennootschap is.

Artikel negen. De directeuren zullen bevoegd zijn en worden bij deze gemagtigd om voor rekening dezer vennootschap te contracteren en te assureren voor alle gevaren en ricico's, zoo binnen als buiten 's lands, zoo ter zee, op de rivieren, binnenwateren en stroomen, als te land op alle zoodanige schepen, goederen, waren en koopmanschappen, goud, zilver, paarlen, juweelen, effecten, contanten en verdere voorwerpen, als waarin het, volgens de gewoonte, ter beurze dezer stad gebruikelijk is of zal zijn, assurantien te doen en zij te rade zullen worden; en zulks tot alle zoodanige premien, als de directeuren naar tijden en omstandigheden zullen vermeenen te kunnen en te moeten bedingen, met dien verstande nogtans, dat geene verzekeringen op het leven of uitsluitend tegen brand, noch ook voor overstroomingen, zullen geoorloofd zijn; voorts om de polissen van assurantien te teekenen, de premien te ontvangen, alle opkomende schaden en averijen te regelen en af te maken, alle differentien ter zake van gedane verzekeringen in het minnelijke te eindigen of ook wel geregtelijk te vervolgen, alle daartoe betrekkelijke autorisatien en denuntiatien te teekenen en uit te geven, inschrijvingen te nemen en wederom te doen doorhalen; Zullende de polissen van assurantien door een der directeuren doch alle assignatien en quitantien voor verdiende premien, alsmede disposition op den kassier en alle andere de vennootschap verbindende stukken, steeds door de beide directeuren geteekend worden. In geval van ziekte of andere verhindering van een der directeuren zal de zoodanige iemand benoemen om voor hem en onder zijne aansprakelijkheid werkzaam te zijn.

De directeuren zullen bevoegd zijn in andere plaatsen agenten te benoemen en wederom te ontslaan, zijnde zij voor de handelingen [illegible] agenten niet aansprakelijk.

De directeuren zullen niet bevoegd zijn om voor rekening van de vennootschap eenige opneming van penningen te doen, borgen te stellen of eenige ander van het doel dezer vennootschap afwijkende handelingen [illegible] contracteren; maar daarentegen gehouden zijn zich, in alles te regelen naar den inhoud van dit contract.

Artikel tien. Nog wordt uitdrukkelijk bedongen dat aan de beschikking der directeuren alleen wordt overgelaten de bepaling van het maximum boven hetwelk op een en hetzelfde voorwerp niet zal worden verzekerd.

Artikel elf. Directeuren zullen al verder verpligt en gehouden zijn om het oorspronkelijk door deelgenooten gefourneerd kapitaal en [illegible] volgens de bij deze vennootschap beschikbare gelden te beleggen [illegible] in solide en rentegevende fondsen, hetzij in beleening of prolongatie [illegible] courante effecten of disconto's van goede en solide wisselbrieven of [illegible] zoodanige andere wijze als zij zullen vermeenen met het belang der vennootschap meest overeenkomstig te zijn.

Zullende alle speculatien in fondsen of elke andere van het doel dezer vennootschap afwijkende handel uitdrukkelijk verboden zijn.

Artikel twaalf. Directeuren zullen verpligt zijn om voor deze vennootschap afzonderlijk boeken aan te leggen en te zorgen dat dezelve behoorlijk en zooveel mogelijk bij den dag worden bijgehouden.

Artikel dertien. De commissaris, aan wien het toezigt over alles [illegible] de belangen der vennootschap betreft of immer zal kunnen betreffen, wordt opgedragen, zal ten allen tijde den vrijen toegang hebben tot [illegible] kantoor en de kas der vennootschap, en inzage mogen nemen van de boeken, papieren en documenten tot de vennootschap betrekkelijk, en voorts van de directeuren, zoo dikwijls hij zulks geraden oordeelt, vragen en vorderen alle zoodanige opgaven en inlichtingen als hij vermeenen te behooren, mitsgaders hun alle zoodanige aanmerkingen mededeelen als hij voor het welzijn der vennootschap zal nuttig oordeelen.

Artikel veertien. Directeuren bij dit contract benoemd verklaren [illegible] voor zooveel hem aangaat den last hem bij dit contract opgedragen [illegible] den voet en onder de voorwaarden bij hetzelve bepaald, aan te nemen met belofte om zich daarin te gedragen naar behooren, onder deze [illegible] drukkelijke voorwaarden nogtans, dat zij daardoor nimmer zullen kunnen geoordeeld worden eenige personele of solidaire obligatie, het [illegible] jegens deelgenooten, hetzij jegens derden met wie zij voor deze vennootschap handelen zullen, te hebben aangegaan, direct of indirect, [illegible] alleen en voor zooveel betreft de uitoefening van den last hun bij [illegible] contract gegeven en door hen aangenomen, zich ten allen tijde voorbehoudende de toepassing van artikel vijf en veertig van het Wetboek van Koophandel.

Artikel vijftien. Nader zal door deelhebbers worden bepaald of [illegible] zoo ja, hoe veel jaarlijks aan directeuren zal worden toegekend, [illegible] hunne werkzaamheden, blijvende daarenboven alle kosten tot het [illegible] rigten der vennootschap, het aanschaffen der noodige boeken en wat [illegible] meer zij, het patent, de makelaarsprovisien, kassiersloonen, practicien en verdere onkosten voor rekening dezer vennootschap.

Artikel zestien. Het kantoor der vennootschap wordt gevestigd [illegible] Amsterdam, ter plaatse nader door directeuren te bepalen.

Artikel zeventien. Alle fondsen, effecten, wissels en verdere geldswaarden (de loopende kas uitgezonderd) zullen bewaard worden ten huize van een der directeuren of van den commissaris, nader door de directie onderling te bepalen, in eene ijzeren kist of brandkast, voorzien van twee verschillend werkende sloten, waarvan een der sleutels zal berusten onder een der directeuren en de andere onder den commissaris, zullende in geen geval de kist of brandkast mogen geopend worden dan in tegenwoordigheid van ten minste een directeur en den commissaris.

Artikel achttien. Tot kassier dezer vennootschap wordt bij deze benoemd de Associatie-cassa hier ter stede, terwijl bij vacature [illegible] benoeming van eenen nieuwen kassier door directeuren dadelijk zal moeten worden voorzien; zullende directeuren in geen geval voor de handelingen des kassiers verantwoordelijk zijn.

(*Het vervolg hierna.*)

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

WOENSDAG 6 November 1861.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
NEDERL., Werk. Schuld.	2 1/2	63 5/8	PRUISSEN, Leening 1859.	5	[illegible]
Dito dito	3	76 5/16	OOSTENRIJK, Obl. Met.	5	[illegible]
Dito dito	4	99 1/8	Dito dito	2 1/2	[illegible]
O.-I. Leening . . .	4	98 1/8	Dito dito zilveren. .	5	[illegible]
Amort. Syndicaat .	3 1/2	93 3/4	Dito dito nationalen .	5	[illegible]
Handelmaatschappij .	4 1/2	138 3/8	Weener Bank-actien.	—	[illegible]
SPANJE, Obligatien . .	2	41 11/16	Dito aandeelen 1854.	4	[illegible]
Dito binnenlandsche.	3	47 1/4	Dito dito 1860 . .	5	[illegible]
Amort. Schuld. . .	—	17 9/16	Dito dito 1858 . .	—	[illegible]
Bew. coupons . . .	—	6	VENEZUELA, Obligatien.	3	[illegible]
PORTUGAL, Oblig. 1853.	3	46 3/8	Dito	1 1/2	[illegible]
Dito 1856/59 . . .	3	45 5/8	GRENADA, Dito . .	4 3/4	[illegible]
RUSLAND, bij Hope 1798.	5	102	Dito	1	[illegible]
Dito 1828/29 . . .	5	101	Dito nieuwe . . .	—	[illegible]
Dito Stieglitz 5de serie	5	82	MEXICO, Dito . . .	3	[illegible]
Dito dito 6de serie	5	93 5/8	ECUADOR, Dito . . .	1	[illegible]
bij Hope 1840 . . .	4	74 7/16	ILLINOIS, Dito . .	7	[illegible]
Dito 1860	4 1/2	89 7/8	GRIEKENL., Dito 1824/25	5	[illegible]
Spoorweg aandeelen.	—	189 1/2			

Londen, Consols. . . .	93 à 1/8	**Antwerpen**, 4 1/2 pct. Belgie	[illegible]
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien	[illegible]
Parijs, Fr. rente . . .	68.30	5 pct. Metalliek	[illegible]
Spanje	—	5 „ Nationalen	[illegible]
Weenen, Metalliek	66.50	3 „ Binnenl. Spanje	[illegible]
Dito nationalen	80.20	2 „ Spanje	[illegible]
Wissel Londen . . .	137.80	Credit *Guilhou*	[illegible]

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Donderdag 7 November 1861, n°. 264.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 6*den November* 1861.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden beraadslaagd over de beide wets-ontwerpen betreffende het beheer der gelden bestemd voor den aanleg van Staatsspoorwegen.

Bij de algemeene beraadslaging over het eerste wets-ontwerp A, houdende bepalingen omtrent het beheer der gelden, bestemd voor den aanleg van staatsspoorwegen, verklaarde de heer Betz zich tegen het beginsel om het beheer der gelden bestemd voor den aanleg van staatsspoorwegen afgescheiden te houden van het beheer der overige staatsuitgaven. De van regeringswege aangevoerde redenen ten voordeele van de afscheiding kwamen hem voor strijdig met een goed finantieel beheer en niet voldoende genoeg, om de afscheiding te wettigen; aan het stelsel der Regering waren zijns insziens nadeelen verbonden, die door het volgen van een ander beginsel zouden kunnen worden vermeden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken daarentegen zag niet in dat uit het door hem voorgestane stelsel nadeelen zouden voortvloeijen. In het belang van den voortgang en de afdoening van het werk binnen een bepaald tijdsbestek, was de vermenging der gelden voor het beheer der staatsspoorwegen met die voor de overige staatsbehoeften niet wenschelijk. Ook de aard der begrooting van de uitgaven voor de staatsspoorwegen bragt mede dat deze niet even vroeg als de gewone begrooting kon worden opgemaakt. De in de comptabiliteitswetten gelegen waarborgen waren, meende hij, voldoende om gevreesde misbruiken ten aanzien van de aanwending der voor dit onderwerp aangewezen fondsen te voorkomen. Ook voor andere onderwerpen werden even zeer jaarlijks afzonderlijke begrootingen ingeleverd, en dat voorbeeld had men hier gevolgd. Ten slotte verdedigde hij zich tegen de ook in de gewisselde stukken gemaakte aanmerkingen, wegens de te late indiening dezer begrooting. Daarvoor bestonden bijzondere redenen; werden deze begrootingen voor 1860 en 1861 aangenomen, die voor 1862 zou spoedig kunnen volgen, evenzeer als die voor latere jaren.

De heer Betz den Minister van Binnenlandsche Zaken beantwoordende en alle door denzelve ten voordeele van zijn stelsel bijgebragte argumenten onderzoekende, verklaarde steeds overtuigd te blijven van de noodzakelijkheid om de uitgaven voor dit onderwerp onder die der gewone staatsbehoeften te begrijpen.

De heer Heemskerk Az. vereenigde zich met de hier bedoelde afscheiding, waarvan hij de voordeelen deed uitkomen, doch zeide niet te kunnen ontveinzen dat het wets-ontwerp aan volledigheid en bruikbaarheid te wenschen overliet. Daarin ontbraken volgens hem bepalingen, omtrent den tijd van indiening der hier bedoelde begrootingen, alsmede eene afzonderlijke regeling van comptabiliteit voor dit onderwerp, even zoo als ten opzigte van het sluiten van contracten van aanneming, over onderscheiden jaren loopende.

De Minister van Binnenlandsche Zaken bestreed nader het gevoelen van den heer Betz, en antwoordde op de aanmerkingen van den heer Heemskerk Az., dat bij eene vroege indiening der begrooting, de vaststelling daarvan nog niet verzekerd was; voor de opname van bepalingen als deze verlangde zag hij de noodzakelijkheid niet in.

De heer van Heukelom zeide geene onregelmatigheid in het behandelen van afzonderlijke begrootingen voor den aanleg van staatsspoorwegen te zien, maar te moeten opkomen tegen de bepaling van art. 3, waarbij onder andere werd voorgeschreven, dat tot dekking der uitgaven ook de batige sloten der rekeningen over vroegere jaren moesten dienen. Overigens beklaagde ook hij over de vertraging in de aanbieding dezer wets-ontwerpen, waartegen hij in het vervolg wilde gewaakt hebben.

Alleen over het laatste punt beantwoordde de Minister van Binnenlandsche Zaken den heer van Heukelom, en zeide het beginsel van art. 3 lit. *b* bij de beraadslaging over dat artikel nader te zullen behandelen.

Hiermede liepen de algemeene beraadslagingen ten einde.

Bij de behandeling van art. 1, luidende:

„Wegens de uitgaven voor den aanleg van staatsspoorwegen worden jaarlijks afzonderlijke begrootingen bij de wet vastgesteld."

kwam de heer Betz terug op een punt behandeld bij de algemeene beraadslagingen. Hij zag namelijk niet in dat, gelijk de Minister van Binnenlandsche Zaken had beweerd, bij verwerping van het wets-ontwerp A, de wet B zou moeten vervallen geacht worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide bij zijn gevoelen te moeten blijven omdat wet B op het beginsel van wet A was geschoeid. In het onzekere hoe over het stelsel van wet A door de Kamer werd gedacht, was de begrooting voor 1862 dan ook nog niet aangeboden.

De heer Heemskerk Az. verklaarde zijne denkbeelden omtrent het opnemen eener bepaling ten aanzien van den tijd van indiening dezer begrootingen in het wets-ontwerp nog niet te kunnen opgeven. Ter verwezenlijking stelde hij voor in het artikel na het woord *jaarlijks* te voegen de woorden „*vóór den aanvang van het dienstjaar*."

De heer Betz maakte omtrent het amendement de opmerking dat in het algemeen de vaststelling eener begrooting vóór den aanvang van het dienstjaar van zelf sprak, en dat het voorstel het beoogde doel niet zou kunnen bereiken.

De heeren van Nispen van Sevenaer en Cool bestreden het amendement; de eerste wilde dat, bij opneming eener dergelijke bepaling, deze zich uitstrekken om de indiening gelijktijdig met de Staatsbegrooting te doen plaats hebben; de laatste wilde zoodanige begrooting vóór de Staatsbegrooting doen indienen. Ter tegemoetkoming aan de geopperde bezwaren veranderde de heer Heemskerk Azn zijn amendement in dien zin, dat een 2de lid bij het artikel zou gevoegd worden, aldus luidende: „Die begrootingen worden aangeboden vóór of te gelijk met de Staatsbegrooting".

De voorsteller wijzigde, op eene aanmerking van den heer van Bosse, zijn amendement aldus:

„De ontwerpen dier begrootingen worden aangeboden vóór of te gelijk met de ontwerpen der Staatsbegrooting".

De Minister van Binnenlandsche Zaken bestreed het amendement uit een grondwettig en praktisch oogpunt. De beraadslagingen werden hiermede geëindigd verklaard, en het amendement van den heer Heemskerk Az. in stemming gebragt met 38 tegen 21 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: van Goltstein, Betz, Blussé van Oud-Alblas, Olivier, Kingma, Westerhoff, Duymaer van Twist, Wintgens, Mensonides, van Heukelom, Cool, van Hoëvell, van Franck, Begram, Heemskerk Az., Idzerda, van Nispen van Sevenaer, Nolthenius, de Brauw, van der Linden en van Bosse.

Tegen het amendement van den heer Heemskerk Azn. hebben gestemd de heeren: Mackay, Heemskerk Bzn., Hoynck van Papendrecht, van Zuylen van Nyevelt, Delprat, van der Veen, van Lynden, van Eck, van Foreest, Beens, Lycklama à Nyeholt, van Asch van Wijck, ter Bruggen Hugenholtz, Wichers, Wybenga, Taets van Amerongen, de Raadt, Dullert, Jespers, Gevers Deynoot, Cornelis, Kerstens, de Lom de Berg, de Poorter, Slicher van Domburg, Dommer van Poldersveldt, de Bieberstein, van Voorthuysen, Hoffman, Meylink, Bots, Meeussen, Thorbecke, van Heiden Reinestein, Kien, Oomen en de Voorzitter.

Art. 1 werd daarop met 56 tegen 3 stemmen aangenomen.

Art. 2 werd zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 3 luidde:

„Tot dekking der uitgaven begrepen in de begrootingen bedoeld bij art. 1, worden bestemd en bij de wetten tot vaststelling der begrooting aangewezen:

a. de sommen, die krachtens art. 5 der wet van den 18den Augustus 1860 (*Staatsblad* n°. 65), op de algemeene begrooting van staatsuitgaven zijn en nader zullen worden uitgetrokken;

b. de batige sloten der rekeningen van ontvang en uitgaaf wegens de bij art. 1 bedoelde begrootingen over vroegere diensten;

c. de toevallige baten, welke uit den aanleg van staatsspoorwegen kunnen voortvloeijen.

De heer van Bosse maakte de opmerking dat het voorschrift van lit. *b* zijns inziens niet volledig uitdrukte wat de Regering tot bereiking van haar doel noodig had.

De Minister van Binnenlandsche Zaken beantwoordde de door den heer van Heukelom bij de algemeene beschouwingen geopperde bedenkingen en verdedigde het beginsel van diezelfde bepaling, als liggende daarin een waarborg dat de voor den aanleg van staatsspoorwegen bestemde gelden niet van bestemming zouden veranderen. Mogt de voorgedragen redactie ter verwezenlijking van zijn stelsel verduidelijkt kunnen worden, dan hoopte hij daaromtrent een voorstel te vernemen.

De heer van Heukelom zeide bij zijn gevoelen te moeten blijven, dat de bepaling *b* een noodeloozen band aanlegde, en stelde voor die alinea te doen vervallen. De heer van Bosse gaf in overweging om de alinea aldus te lezen:

„De vermoedelijke batige sloten der rekeningen van ontvang en uitgaaf wegens de bij art. 1 bedoelde begrootingen over vroegere diensten."

De Minister van Binnenlandsche Zaken verzette zich tegen de wegvalling der betrokken zinsnede, en veranderde die in den door den heer van Bosse aangegeven zin. De aldus gewijzigde alinea werd bestreden door de heeren Betz, Dullert, van der Linden, Blussé van Oud-Alblas en van Nispen van Sevenaer; de laatste deed het voorstel de oorspronkelijke redactie te herstellen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zag geen grond voor de aangevoerde bezwaren tegen de voorgestelde verandering, evenmin als de heer van Bosse.

Nadat sommigen der opgegeven sprekers herhaaldelijk het woord hadden gevoerd, werden de beraadslagingen gesloten en het voorstel van den heer van Heukelom in stemming gebragt en met 52 tegen 7 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren Thorbecke, van der Linden, van Goltstein, Olivier, ter Bruggen Hugenholtz, van Heukelom en van Hoëvell.

Het amendement van den heer van Nispen van Sevenaer werd met 39 tegen 20 stemmen mede verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren Mackay, Betz, Heemskerk Bzn., Blussé van Oud-Alblas, Hoynck van Papendrecht, Delprat, Olivier, ter Bruggen Hugenholtz, Mensonides, van Heukelom, van Hoëvell, Dullert, Gevers Deynoot, Dommer van Poldersveldt, Heemskerk Azn., van Nispen van Sevenaer, Hoffman, Thorbecke, van der Linden en de Voorzitter.

Art. 3 werd daarna, met de door de Regering in de alinea *b* gebragte wijziging zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Na de goedkeuring der beweegredenen werd het wets-ontwerp in stemming gebragt en met 49 tegen 10 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: ter Bruggen Hugenholtz, van Heukelom, van Hoëvell, Dullert, Thorbecke, van der Linden, Betz, Heemskerk Bzn., Hoynck van Papendrecht en Olivier.

Daarna werden de algemeene beraadslagingen gevoerd over het wets-ontwerp *B* tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van staatsspoorwegen, dienst 1860 en 1861. De heer Olivier bestreed daarbij het door den Minister van Binnenlandsche Zaken gevolgde stelsel om de voor den aanleg van staatsspoorwegen vereischte gronden reeds dadelijk bij minnelijke schikking aan te koopen, en eerst later, wanneer daartoe behoefte ontstaat, onteigeningswetten voor iedere lijn of voor elke sectie in te dienen. De heer van Nispen van Sevenaer zeide in de denkbeelden van den heer Olivier te deelen, gelijk ook de heer Dullert. De laatste vroeg inlichtingen aangaande den stand der onderhandelingen met het buitenland over de aansluiting der spoorwegen, en aangaande de indiening eener wet op de wijze van exploitatie der staatsspoorwegen.

De heer van Bosse besprak den inhoud der door hem bij het Voorloopig Verslag op dit wets-ontwerp ingediende nota, waarvan hij de strekking deed uitkomen. Zij diende ter oplossing van de vraag of de finantiele omstandigheden niet van dien aard waren, dat het wenschelijk was te onderzoeken of het doel der spoorwegwet niet met mindere kosten was te bereiken dan nu het geval zou wezen, en wel op de wijze als hij daarbij voorstelde. Hij zou den loop der beraadslagingen afwachten om dienaangaande eene motie aan de Kamer te doen. Ten tweede verklaarde hij in vele opzigten de gevoelens van de voorgaande sprekers omtrent het door hem besproken onderwerp te deelen. Een derde door hem behandeld punt betrof, in verband met dit onderwerp en de zegelwet, de hoogere aangifte van ontvangen betalingen, dan werkelijk plaats had.

De verdere beraadslagingen werden tot den volgenden dag verdaagd.

De Commissie van Rapporteurs bragt haar eindverslag uit omtrent het wets-ontwerp tot verhooging van het fonds voortspruitende uit kooprijzen van domeinen.

De dag der behandeling zal nader worden vastgesteld.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.